

Geološka osnova: Jože Čar
Izris: Rafael Bizjak, Jaka Modic

PLASTI SKONCA

Idrialit

BLAGAJEV
VOLČIN

Daphne blagayana

Vizulana zasnova in izvedba: Jaka Modic

IDRIJSKI
JEGLIČ

Primula x venusta

Henrik Freyer

IK - 18. STOLETJE

IN BOTANIK

Carl von Linné

Paracelsus

POTI ZNANJA

Z Idrijo so bili skozi stoletja povezani številni naravoslovci, z njimi je prihajalo novo znanje in tukajšnje se je selilo v svet.

LIDIJA

Zibelka naravoslovja

RAZSTAVA
5. 9.–4. 10. 2013

MUZEJ
PREMOGOVNIŠTVA
SLOVENIJE

KOROŠKA CESTA – STARI JAŠEK V VELENJU

Razstava predstavlja izbrane predmete iz zakladnice geološke dediščine in biotske raznovrstnosti, poimenovane po Idriji in **idrijskih naravoslovcih**.

Pionirji evropskega in slovenskega naravoslovja, ki jih je v Idrijo privabljal slovit rudnik, so že v 18. stoletju **postavili temelje mineralogiji, geologiji, metalurgiji, kemiji, botaniki, etnologiji in medicini dela.**

- Dediščina živega srebra.
- Almadén in Idríja
- vpisana na Seznam svetov
- dediščine leta 2012

Zanimivo je srečanje z nenavadnim svetom **triasnih fosilov**, najdenih na Idrijskem. Pred 241 milijoni let je morje pokrivalo velik del območja, iz katerega so kamnine na površju današnje Slovenije. V tem času so se razvila mnoga nova bitja. Med njimi tudi različne **školjke**, **polži**, **ramenonožci**, **morski ježki**. Med redkimi **morskimi lilijami** so se po dnu morja plazili **kačjerepi**, v globljih delih pa so plavali amoniti. Sredi triasa se je okolje spremenilo, saj so se v bližnji okolici pojavili **vulkani** in posamezni otoki, kjer so uspevale **kopenske rastline**, ki jih danes najdemo v plasteh pri Idriji. Kopenski plazilci so se sprehajali po okolju, ki je bilo podobno sedanjim morskim lagunam s toplim morjem, in pustili svoje odtise v okolici današnjega Godoviča. Vse te kamnine, ki so danes v Idriji in njeni okolici, so bile pred 200 milijoni let in več mnogo južneje. Na današnje mesto so jih pripeljale sile iz Zemljinih globin.

Fosila, imenovana po Idriji, amonit *Tirolites idrianus* in megalodontidne školjke *Triadomegalodon idrianus*.

Tudi **poznavanje rastlinstva** na Slovenskem je v veliki meri izšlo prav iz Idrije. Tu so bile prvič odkrite in opisane številne rastlinske in živalske vrste. Zato lahko s ponosom dodamo, da imamo v Idriji **slovenske botanične Atene**.

KOLOFON RAZSTAVE

- Organizacija:**
Premogovnik Velenje
Rudnik živega srebra Idrija
Mestni muzej Idrija
- Sodelujoče institucije:**
Prirodoslovni muzej Slovenije
Botanični vrt Ljubljana
Akvarij M Idrija
Muzejsko društvo Idrija
Geopark Idrija
- Vsebinska zasnova in soavtorji razstave:**
Martina Peljhan (*Rudnik živega srebra Idrija*)
Rafael Bizjak
dr. Miha Jeršek (*Prirodoslovni muzej Slovenije*)
mag. Matija Križnar (*Prirodoslovni muzej Slovenije*)
dr. Jože Čar
Marija Bavdaž
Anton Zelenc (*Mestni muzej Idrija*)
- Strokovni sodelavci:**
dr. Jože Bavcon (*Botanični vrt Ljubljana*)
dr. Tomi Trilar (*Prirodoslovni muzej Slovenije*)
dr. Nada Praprotnik (*Prirodoslovni muzej Slovenije*)
dr. Andrej Šmuc (*Naravoslovnotehniška fakulteta, Oddelek za geologijo*)
Anka Vončina (*Muzejsko društvo Idrija*)
Tinka Gantar (*Muzejsko društvo Idrija*)
dr. Dejan Gmajner (*Akvarij M*)
Mojca Kavčič (*Geopark Idrija*)
Bojan Režun (*Rudnik živega srebra Idrija*)
- Besedilo:**
Martina Peljhan
dr. Jože Čar
mag. Matija Križnar
dr. Miha Jeršek
Marija Bavdaž
Anka Vončina
- Jezikovni pregled:**
Metka Rupnik
- Oblikovanje:**
Ivana Kadivec
Jaka Modic
- Vizualna zasnova in izvedba likov naravoslovcev, grafična obdelava slikovnega gradiva:**
Jaka Modic
- Izris ilustracij:**
Rafael Bizjak, Gregor Koželj, Matija Križnar, Vladimir Leben, Jurij Mikuletič, Rafael Terpin, Ana Trošt
- Videopredstavitve:**
Rafael Bizjak
dr. Jože Čar
dr. Miha Jeršek
Martina Peljhan
Ivan Laharnar
Tinka Gantar
- Izdelava modelov in kopij predmetov (*Prirodoslovni muzej Slovenije*):**
Matjaž Černila, *preparacija rastlin*
Viljem Žgavec, *izdelava kopije odtisov triasnega plazilca in človeške ribice*
Borut Tome, *izdelava kopij fosilov*
- Lastniki originalnih dokumentov in predmetov:**
Mestni muzej Idrija
Rudnik živega srebra Idrija
Prirodoslovni muzej Slovenije
Narodni muzej Slovenije
Narodna galerija
Pokrajinski muzej Celje
Zavod RS za varstvo narave
Botanični vrt Ljubljana
Goran Velikonja
Tinka Gantar
- Tehnična postavitvev razstave:**
RPS d.o.o., Ljubljana
Premogovnik Velenje - Muzej premogovništva Slovenije
- Postavitvev razstave so omogočili:**
Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport
Občina Idrija
Rudnik živega srebra Idrija
Mestni muzej Idrija
Premogovnik Velenje

Rudnik živega srebra Idrija

PRIRODOSLOVNI MUZEJ SLOVENIJE

